

Editorial

Af Kai Kristensen

I *Ledelse & Erhvervsøkonomi* nr. 3/2001 tog vi fat på temaet "Den Nye Økonomi". Til stor glæde for redaktionen var der på forfatterside betydelig interesse for dette emne, og vi valgte derfor at lade temaet brede sig til to på hinanden følgende numre. Således er denne udgave af *Ledelse & Erhvervsøkonomi* også viet til det omtalte fænomen.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at det har været med en vis bæven, at redaktionen i den tidlige planlægning tog fat på temaet. Hvordan kunne denne flok gammeløkonomer overhovedet tillade sig at nærme sig emnet. Hvordan kunne folk med hang til Total Quality Management, løbende forbedringer og det lange seje træk tillade sig at bevæge sig ind på et område, der var præget af Market Value Added i fantasistørrelse skabt af personer, der i de fleste tilfælde på ingen måde var belastet af de værdier, erhvervsøkonomer står for?

Heldigvis kom tiden til vor undsætning. Ganske vist er planlægningstiden i *Ledelse & Erhvervsøkonomi*s redaktion ikke lang. Alligevel ændredes betingelserne fra da vi startede til nu. Boblen bristede, gammeløkonomerne kunne igen ranke ryggen, og vi kunne tillade os at analysere fænomenet med de teknikker, der hele tiden har været God Latin.

Den Nye Økonomis meteornedslag har utvivlsomt fået os til at se anderledes på en række ting, og med god grund. Som det imidlertid blev konkluderet i det forrige temanummer, er der intet der tyder på, at der er sket afgørende ændringer i de fundamentale økonomiske sammenhænge. Informationsteknologien har naturligvis

haft betydelig indflydelse på en lang række forhold, men der er ikke grund til at tro, at disse ændringer ikke kan håndteres inden for de traditionelle rammer.

Markedsværdier er stadig noget, der skabes gennem kvalitet, kreativitet og løbende forbedringer. Der findes ingen quick fixes, det handler stadig om det lange seje træk.

Når dette er sagt, er der imidlertid nok at tage fat på, når informationsteknologien og dens konsekvenser skal indpasses i såvel ledelse som erhvervsøkonomi. Vi har denne gang valg at fokusere på klassiske driftsøkonomiske emner som produktivitet, kapitalfremskaffelse, finansiel styring og informationsindsamling.

I den første artikel sætter *Mogens Dilling Hansen*, Århus Universitet samt *Erik Strøjer Madsen* og *Valdemar Smith* begge Handelshøjskolen i Århus fokus på spørgsmålet, om Den Nye Økonomi skaber højere produktivitet. IT-industrien anses i sig selv som værende produktiv, og IT-industrien betragtes som katalysator for vækst i den øvrige økonomi, men kan disse antagelser verificeres på virksomhedsniveau? På basis af danske virksomhedsdata undersøger forfatterne antagelserne gennem en analyse af produktivitetsændringerne i slutningen af 90'erne. Forfatterne sporer en øget produktivitet i IT-sektoren siden 1993. Virksomhederne i IT-erhvervene, specielt IT-service, har som helhed haft en højere produktivitet end virksomhederne i de øvrige erhverv. Til gengæld er det i henhold til forfatterne ikke entydigt, at IT-virksomhederne inden for fremstillingssektoren har haft en højere produktivitet end de øvrige fremstillingsvirksomheder.

Formidling af kapital er et helt centralt

problem i de nye videnbaserede økonomi. Ofte er de projekter, der skal finansieres, immaterielle, og kapitalformidlerens opgave er derfor et spørgsmål om at kunne oversætte en mere eller mindre u håndgribelig idé til den kommercielle verdens meget håndgribelige krav. Denne problemstilling tager Jan Mouritsen fra Handelshøjskolen i København op sammen med kolleger fra såvel HHK som PLS Rambøll Management og Erhvervsfremme Styrelsen. I artiklen beskrives via interviews med såvel analytikere som projektmagere særligt analytikernes måde at overbevise sig om et projekts værdi. Der gives gennem disse interviews et billede af kapitalformidlingen som en proces, hvor den finansielle kapital blot er et element. Den er også formidling af såkaldt klog kapital, der er med til at reformulere den oprindelige idé. Som forfatterne udtrykker det, er der tale om en proces, hvor projektmagerne disciplineres, hvor virksomheden gøres styringsegnet og tilpasses de indtjeningsmæssige krav.

Også den finansielle ledelse i traditionelle virksomheder påvirkes helt naturligt af de ændrede betingelser. Michael Christensen fra Handelshøjskolen i Århus analyserer i den efterfølgende artikel disse påvirkninger, og han konkluderer bl.a., at den øgede globalisering sammenholdt med Internettets udbredelse har øget det univers, som investorerne har til rådighed. Konsekvensen heraf er, at Shareholder Value begrebet kommer til at spille en langt større rolle end tidligere for de virksomheder, der ønsker at tiltrække kapital.

I den afsluttende artikel tager Peder Østergaard og Hans J. Juhl fra Handelshøjskolen i Århus Internettets muligheder og problemer som værktøj til dataindsamling op til en nærmere drøftelse. Deres konklusion er ikke voldsomt opløftende for dette Den Nye Økonomis absolutte flagskib. De hævder således, at Web-baserede surveys generelt må vurderes til at producere så

mange og omfattende målefejl, at selv de bedste statistikere ikke vil være i stand til at rette op på fejlene. Det foreløbige potentiale ligger i undersøgelser rettet mod begrænsede populationer som f.eks. medarbejdere i virksomheder, hvor der er en næsten 100% adgang til Nettet, og hvor der er en nogenlunde ensartet holdning til brugen af Nettet. At Nettet i fremtiden vil komme til at spille en større rolle er der dog næppe nogen tvivl om, men det kræver en række ændringer i såvel folks holdninger som Nettets udbredelse.

Da dette er årets sidste nummer af Ledelse & Erhvervsøkonomi, vil redaktionen benytte lejligheden til at takke de mange kolleger, som velvilligt har stillet deres tid til rådighed for at højne kvaliteten af det artikler, som indsendes tidsskriftet. I det forgangne år har følgende fungeret som referees:

Kent Nielsen
Tor Eriksson
Per Nikolaj D. Bukh
Jacob Kjær Eskildsen
Peder Fredslund Møller
Mette Mønsted
Thorkild Jørgensen
Karsten Boye Rasmussen
Jørgen Ulff-Møller Nielsen
Mette Morsing
Peter Lynggaard
Steen Hildebrandt
Niels Blunch
Hanne Foss Hansen
Peder Østergaard
Lars Thøger Christensen
Niels Bjørn Andersen

De skal alle modtage vor varmeste tak. Uden denne hjælp var det umuligt at gennemføre den redaktionelle proces.

God læselyst!